

FIȘA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studii

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Filosofie
1.4 Specializarea	Filosofie
1.5 Nivelul de studii	Licență
1.6 Licență	Programul de studiu: Filosofie

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Propedeutică filosofică HLM2102						
2.2 Numele profesorului responsabil pentru curs	Lect. dr. Kerekes Erzsébet						
2.3 Numele profesorului responsabil pentru seminar	Lect. dr. Kerekes Erzsébet						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Modul de evaluare	Examen	2.7 Tipul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (numărul de ore pe semestru acordat procesului educațional)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Numărul total de ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Alocția timpului acordat învățământului:					ore
Lectura cursului și a bibliografiei					28
Timpul petrecut în bibliotecă sau acordat pentru orientare în baze de date electronice					28
Timpul acordat pentru elaborarea unor seminarii, portofolii, referate, eseuri					14
Dezvoltarea abilităților proprii (tutorat)					14
Examene					6
Alte activități:					
3.7 Timpul acordat muncii individuale	70				
3.8 Numărul total de ore pe semestru	56 fiz./126 conv.				
3.9 Credite	5				

4. Condiționări (dacă sunt)

4.1 Din planul de învățământ	•
4.2 Competențe	•

5. Condiții (dacă sunt)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	• Este obligatorie prezența la 70% din orele de curs. Cursurile pierdute se pot recupera.
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	• Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarile pierdute se pot recupera.

6. Competențe specifice care trebuie asimilate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: concepte de bază, presupuziții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici • C2. Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură • C3. Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme • C4. Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. • CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. • CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (pe baza competențelor enumerate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Introducere în cercetările privind probleme, întrebările fundamentale ale filosofiei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date - Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice în raport cu alte discipline umaniste - Definirea regulilor generale (analiză, sinteză) și specifice ale metodei filosofice (problematizare, reflecție, interpretare) - Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea unor abilități și competențe în legătură cu o atitudine filosofică-critică, creionarea unor întrebări privitoare la esența filosofiei și a sensului preocupării cu filosofia • Introducere – prin diferitele căi ale problematizării filosofice (întrebări din istoria filosofiei, logică, etică, estetică, ontologie, teoria cunoașterii, filosofia limbii, filosofie politică, filosofia a religiilor) – în relația filosofiei cu sine, cu propria istorie, precum și cu experiențele contemporane. • Formarea unei raportări conștiente, responsabile, la pluralitatea și diferențele de valori și opinii. Capacitatea de a argumenta o anumită poziție filosofică. • Înțelegerea, compararea și chestionarea fundamentelor diferitelor sisteme filosofice, a evoluției și locului lor în cadrul societății. • Compararea orizonturilor spirituale și valorilor culturale purtate de cele mai importante realizări filosofice, de știință, artă, religie, sisteme normative morale și politice. • Utilizarea în mod adecvat a conceptelor analitice majore din sfera filosofiei, evidențierea procedeelelor de interpretare, argumentare critică

	<p>și sistematizare din interiorul operelor filosofice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cercetarea caracterului/pecificului reflexiv și speculativ al modului de gândire filosofic. • Înțelegerea specificului terminologiei filosofice.
--	---

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode didactice	Mențiuni
1. Introducere. Prezentarea fișei disciplinei, a bibliografiei. Vizitarea bibliotecii facultății	Prelegere, discuții, vizită	
2. Sensul și importanța „propedeuticii”. Originea termenului, ocurențe. Specificul, structura, istoria întrebării „Ce este filosofia?”	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor exemple	
3. Introducere în filosofia antică	Prelegere, discuții	
4. Introducere în filosofia evului mediu	Prelegere, discuții	
5. Introducere în etică	Prelegere, discuții	
6. Introducere în estetică	Prelegere, discuții	
7. Introducere în filosofia modernă	Prelegere, discuții	
8. Introducere în filosofia contemporană	Prelegere, discuții	
9. Introducere în filosofia politică	Prelegere, discuții	
10. Introducere în filosofia ontologie	Prelegere, discuții	
11. Introducere în filosofia/teorii ale cunoașterii	Prelegere, discuții	
12. Introducere în problemele filozofei limbajului	Prelegere, discuții	
13. Introducere în filosofia religiei	Prelegere, discuții	
14. Filosofia în lumea contemporană	Prelegere, discuții	

Bibliografie

- Aristoteles: *Metafizika*. Budapest, 1992. Első könyv, 1. és 2. fejezet. 33–41.
- Aurelianus Augustinus: *Vallomások*. Gondolat, Budapest, 1982. VII. könyv, XX-XXI. fejezet; X. könyv, I-VII. fejezet. 208–212., 277–287.
- Maurice Blanchot: A műalkotás jellemzői. In: *Uő: Az irodalmi tér*. Kijarat Kiadó, Budapest, 2005.
- Lucien Braun: *A filozófiatörténet története*. Holnap Kiadó, Budapest, 2001. Bevezetés, és §§ 1–2. 13–31.
- René Descartes: *Elmélkedések az első filozófiáról*. Atlantisz, Budapest, 1994. Első elmélkedés.
- Hans-Georg Gadamer: Szöveg és interpretáció. In: *Szöveg és interpretáció* (szerk. Bacsó Béla) Cserépfalvi, Budapest, é.n. 18–42.
- Martin Heidegger: A filozófia vége és a gondolkodás feladata. In: *Költőien lakozik az ember*. T-Twins/Athenaeum, Budapest, 1994.
- Heidegger, M.: Mit jelent gondolkodni? In: *Szöveg és interpretáció*. Bacsó, B. (szerk.) Cserépfalvi, Budapest, 1991. 7-16
- Heller Ágnes: Filozófia létezik ma, hogyan lehetséges ma? In: *Filozófiai labdajátékok*. Gond-Palatinus, Bp., 2003. 450-472.
- Husserl, E.: A filozófia mint szigorú tudomány. In: *Válogatott tanulmányok*. Gondolat, Bp., 1972. 111-192.
- Karl Jaspers: A filozófia eredete. In: *Uő: Bevezetés a filozófiába*. Európa, Budapest, 1987. 17–28.
- Immanuel Kant: Pölitz féle metafizikai előadások. In: *Uő: A vallás a puszta ész határain belül*. Gondolat, Budapest, 1974.
- Király V. István: *Filozófia és Itt-Lét*. Erdélyi Híradó, Kvár. 1999.
- Merleau-Ponty, M.: *A filozófia dícsérete*. Európa, Bp., 2004. 9-81.
- Mezei Balázs: Kortárs vallásfilozófia: szisztematikus vázlat. In: *Vallásfilozófia Magyarországon: a hazai egyházak szellemi helyzete*. Áron Kiadó, Budapest, 1995. 1–23.
- Friedrich Nietzsche: *A történelem hasznáról és káráról*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989., illetve in: *Uő: Korszerűtlen elmélkedések*. Atlantisz, Budapest, 2006.
- Patocka, J.: Az élet egyensúlya és amplitúdója. In: *Mi a cseh?* Kalligram, Pozsony, 1989. 27-37.
- Platón: *Szókratész védőbeszéde*. Európa, Bp., é.n. 5-57.

Platón: Állam. In: *Összes művei*. II. Európa, Budapest, 1984. VII. könyv, (a *Milyen tudományokkal kell nevelniünk a filozófust* c. fejezettől végig). 469–519.
 Richard Rorty: A filozófiatörténetírás négy fajtája. *Magyar Filozófiai Szemle*, 1986/3-4. 495–519.
 Max Scheler: *A filozófia lényegéről*. Szent István Társulat, Budapest, 2008.
 Leo Strauss: Mi a politikai filozófia? *Világosság*, 1994/7, 20–50.

8.2 Seminar	Metode didactice	Mențiuni
1. Prezentarea disciplinei, a obiectivelor, programarea-organizarea activităților și prezentarea modalităților de evaluare pe parcursul semestrului și finală.	Prezentare, discuții	
2. Socrate și filosofia Platón: <i>Szókratész védőbeszéde</i> . 5-57. J. Patocka: Negatív platonizmus. In: <i>Mi a cseh?</i> 41-45. <i>Bevezetés a filozófiába</i> . Szerk. Steiger Kornél. 39-41.	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
3. Clasificarea științelor la Aristotel Arisztotelesz: <i>Metafizika</i> . 169-221. Arisztotelész: A keletkezésről és pusztulásról. <i>Magyar Filozófiai Szemle</i> . 1988/3-4. 291-367.	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
4. P. Hadot: <i>A filozófia mint életforma</i> I. Kant: Pöhlitz-féle metafizikai előadások. In: <i>A vallás a puszta ész határain belül és más írások</i> . 123-129. Kelemen János: „Korlátozni” és „merni a tudást”. In: <i>Az ész képe és tette</i> . 221-265. Kiss Endre: <i>Az iskola és az univerzális filozófia között. Kant és a Königsberg-tényező</i> . 57-72.	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
5. Metoda R. Descartes: <i>Értekezés a módszerről</i> . 15-66. W. Röd: Hagyomány és újítás a filozófiában. 309-332. <i>Bevezetés a filozófiába</i> . Szerk. Steiger Kornél. 161-164.	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
6. E. Husserl: <i>A filozófia mint szigorú tudomány</i> . 111-192. K. Popper: <i>A tudományos kutatás logikája</i> . 31-59, 60-69. L. Laudan: <i>A tudomány áltudománya</i> . 477-495.	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
7. K. Jaspers: <i>Bevezetés a filozófiába</i> . 5-151. Fehér M. István: <i>Metafizika, hermeneutika, szkepszis</i> . 25-37. <i>Bevezetés a filozófiába</i> . Szerk. Steiger Kornél. 325-332.	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
8. Filosofie și reflectie M. Heidegger: <i>A filozófia vége és a gondolkodás feladata</i> . M. Heidegger: <i>Mit jelent gondolkodni?</i> 7-16. Ropolyi László: <i>Mit jelent gondolni?</i>	Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere	
9. J. Patocka: Az élet egyensúlya és amplitúdója. In: <i>Mi a cseh?</i> 27-37. J. Patocka: Mi az egzisztencia? <i>Gond</i> . 1997/13-14. 81-100. J. Patocka: Ideológia és élet az ideában. <i>Magyar Napló</i> . 9. 1997/2. 30-33.	Discuții, comentarii, dezbatere	
10. Vajda Mihály: <i>A filozófus megszűnt quantité</i>	Comentarii, analiză,	

<p><i>negligeable lenni filozófiája számára.</i> Vajda Mihály: Sors vagy megváltás. <i>Thalassa</i>. 1999/2–3. 111-118. Vajda Mihály: Megtanul-e még Európa gondolkodni? In: <i>Útkereső értelmezések</i>. Susszer Zoltán László (szerk.), 2004. 116-132.</p>	<p>interpretare, dezbatere</p>	
<p>11. Heller Ágnes: <i>Filozófia létezik ma, hogyan lehetséges ma?</i> 450-472.</p> <p>12. Heller Ágnes: A filozófia - a priori határok nélkül - Rorty szemeivel. In: <i>Filozófiai labdajátékok</i>. 339-363. Kalmár Zoltán: <i>Szakik lettek-e a filozófusok?</i> http://www.c3.hu/~prophil/profi022/szakik.html</p>	<p>Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere</p>	
<p>13. Reflexivitate și construcție R. Rorty: <i>A filozófia mint tudomány, mint metafora és mint politika</i>. R Rorty: <i>Esetlegesség, ironia és szolidaritás</i>. 23-45. R. Rorty: <i>Megismerés helyett remény</i>. Jelenkor, Pécs, 1997. 16-17.</p>	<p>Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere</p>	
<p>14. M. Merleau-Ponty: <i>A filozófia dicsérete</i>. 9-81. Király V. Isván: Mi végre az alkalmazott filozófia? In: <i>Az alkalmazott filozófia esélyei</i></p>	<p>Seminar interactiv pe bază de discuții, comentariu text, dezbatere</p>	

Bibliografie

Platón: *Szókratész védőbeszéde*. 5-57.
J. Patocka: Negatív platonizmus. In: *Mi a cseh?* 41-45.
Bevezetés a filozófiába. Szerk. Steiger Kornél. 39-41.
Arisztotelész osztályozása a tudományokról
Arisztoteles: *Metafizika*. 169-221.
Arisztotelész: A keletkezésről és pusztulásról. *Magyar Filozófiai Szemle*. 1988/3-4. 291-367.
R. Descartes: *Értekezés a módszerről*. 15-66.
M. Heidegger: *A filozófia vége és a gondolkodás feladata*.
M. Heidegger: *Mit jelent gondolkodni?* 7-16. Heller Ágnes: *Filozófia létezik ma, hogyan lehetséges ma?*
450-472.
Heller Ágnes: A filozófia - a priori határok nélkül - Rorty szemeivel. In: *Filozófiai labdajátékok*. 339-363.
E. Husserl: *A filozófia mint szigorú tudomány*. 111-192.
K. Jaspers: *Bevezetés a filozófiába*. 5-151. *Bevezetés a filozófiába*. Szerk. Steiger Kornél. 325-332.
Fehér M. István: *Metafizika, hermeneutika, szkepszis*. 25-37.
P. Hadot: *A filozófia mint életforma*
I. Kant: Pölitz-féle metafizikai előadások. In: *A vallás a pusztá ész határain belül és más írások*. 123-129.
Kelemen János: „Korlátozni” és „merni a tudást”. In: *Az ész képe és tette*. 221-265.
Kiss Endre: *Az iskola és az univerzális filozófia között. Kant és a Königsberg-tényező*. 57-72.
Kalmár Zoltán: *Szakik lettek-e a filozófusok?* <http://www.c3.hu/~prophil/profi022/szakik.html>
Király V. Isván: Mi végre az alkalmazott filozófia? In: *Az alkalmazott filozófia esélyei*
M. Merleau-Ponty: *A filozófia dicsérete*. 9-81.
K. Popper: *A tudományos kutatás logikája*. 31-59, 60-69.
Ropolyi László: *Mit jelent gondolni?*
L. Laudan: *A tudomány áltudománya*. 477-495
W. Röd: Hagyomány és újítás a filozófiában. 309-332.
Bevezetés a filozófiába. Szerk. Steiger Kornél. 161-164.
R. Rorty: *A filozófia mint tudomány, mint metafora és mint politika*.
R Rorty: *Esetlegesség, ironia és szolidaritás*. 23-45.
R. Rorty: *Megismerés helyett remény*. Jelenkor, Pécs, 1997. 16-17.

9. Armonizarea conținutului disciplinei cu așteptările comunităților epistemice, a organizațiilor profesionale și cu cerințele pieței de muncă

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tipul activității	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Proporția în nota finală
10.4 Curs	Prezență activă, participare la dezbateri	Tabel de prezență, evaluare pe parcurs	15%
	Cercetare, creativitate, însușirea cunoștințelor	examen final	30%
10.5 Seminar	Însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și redactare specifice filosofiei (analiză de text, eseu academic)	Prezentarea unei lucrări semestriale, susținere	40%
	Capacitate analitică, Pregătirea unor referate	Prezentare de referate	15%
10.6 Cerințe minime ale performanței			
<ul style="list-style-type: none">• Participare la minimum 70% din cursuri și seminarii• Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat)• Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă sau la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale Filosofiei □• Participare activă la dezbateri			

Data completării

02.03. 2020

Responsabil pentru curs

lect. dr. Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet

Responsabil pentru seminar

lect. dr. Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet

Data aprobării la nivel de departament

30. 03. 2020

Director de departament

conf. dr. Demeter Attila

Demeter Attila